

6 [ב'ק"מ. מ. וש"נ],
7 [מס' דכמות פ"ח],
8 [במספתא א"י אס
נמאשו העלים הרי אלו
שלו ועי' מוס' ד"ה ש"ק],
9 [מס' כמיות פ"ח
ע"ש], 10 [קדושין נג' [מס']
דמרות פ"ח], 11 [קדושין
ע"ה], 12 [שבת נג' וש"נ],
13 [למקנ' ע"ה: קדושין
מ"א: ט] 14 [מס' מכשירין
פ"ג ע"ש], 15 [ס"ה למא'
דכמיה ל' השת' דלמדי
נגנז משמ' אמאי ס',

תורה אור השלם

1 פן תרימו גם אתם
תרומוהו ה' מבול
ממשרתים אשר תקחו
מאת בני ישראל ונתתם
מפניו את תרומתו ה'
לאהרן הכהן:
במדבר יח כח
2 ובי יתן מימ' על ר"ע
ונפל מבבלתם עליו ומא'
הוא לבם: ויקרא יח לה

גליון הש"ס

גמ' דשירה שליה. עין
עיון דף ע"ה ע"ה מוס'
ד"ה נלך: שם לבוסתא
דמרי בר איסק. עין
יבמות דף כ"ה ע"ב מוס'
ד"ה ר"ב:

הנהגות הגר"א

[א] גמ' ה"ג מסכתא. ג"כ
גיטת הרמב"ם ותפסא
והא חס' כ"י ור"ל ומחיל
נתיבין נלך אלא יפות הא'
שלוחו כמותו אלא היע'
כ"י וכל זה לתיורן דכח'
כאן גמ' א"ל לכו' דמנה"ל
שאי' מנ"ש בקדושין נג' כ'
ועי' מוס' ס' ד"ה אס כ"י
וא"כ י"ל כ"י ווא"ל
לשטימיהו שכתבו כאן ד"ה
ה"ג כ"י ור"ל כ"י [ועי' מוס']
דכ"י כ"י ד"ה ס"י ש"ה ס"ק
פ"ד:

מוסף רש"י

אם חושש משום דול.
אס מקפיד בעל הבית על
מה שעשה ורומה לו שגלה.
אין תרומתו תרומה.
דשקא דח"י הכי קאמרי אס
מחל עור יפות מאלו הי"ת
גחלן [קדושין נב]. אם
נגמזא יפות מוחן
תרומתו תרומה. דגלי
דעמיה דניחא ליה לאמרינן
מנאן דשוא שלח מעיקרא
דמי [שבועין נא]. בין כך
ובין כך. מן יפות ימות כ"ן
שאי' יפות מוחן [מס'].
תרומה רבא אליבא
דאביי. נמקסו אביי
ובשבילו טעוה משנה זו
ממורגמת לפי דבריו [טובח'
ט"ז].

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

ירדן. וכן שאר נהרות ומנא זה על יד הירדן היה יושב: בלמטיס
מוזין. ובחוקה נטלה הימנו ומעיקרא ידע ומייאש: שטף נהר קוריו.
של זה ומנאן אחר: הרי אלו כו'. ה"ג הרי אלו שלו מפני שניאשו
הזעלים. דכל שטיפת נהר כקורות עזים ואבנים הזעלים ידעו זה

מירדן דיש לה קול: הא סממא. הא
אס הימה הצידה אחרת שאין לנו לומר
שידעו הזעלים לא הויה של מוצאה.
קשיא לרצא: כשיכול להציל. ודכותה
במליאה אחרת דבר שיש בו סימן
דיכול ליתן סימן וליטול מודינא זה
דחייב להחזיר: אפילו אין מרדפין
נמו. דסמכי האללה דלמחר וליומא
אחרת ולא מייאשי: ע"י הדמק.
ואס לא ימחר להציל לא יצילו הלך
אין מרדפין אפקורי אפקרינהו דהא
ידעו ולא הצילו: שלא מודעס. זעלים:
וליקט. לנורך בעל הבית: ואס
חושש. בעל הבית ומקפיד על מה
שעשה זה: משום גול שתרס תרומתו
בלא רשותו: כלך אלא יפות. היה
לך ליתך אלא יפות לתת מוחן לכהן:
לא הוה ידע. אלמא כיון דלכי ידע
דניחא ליה אמרינן מעיקרא נמי ניחא
ליה ולענין יאוש נמי כיון דלכי ידע
מייאש מעיקרא נמי הוה יאוש: אס
גם אסס. כן תרימו גם אתם מהכא
נפקא לן שלוחו של אדם כמותו
לתרומה שהשליח שתרס תרומתו
תרומה. וכיון דשליחות דומיא נפקא
לן על כרחך שלוחס דומיא דלתס
זעין: אף שלוחס לדעתס. שהזעלים
מיניהו שליח: לנפוסתא. פרדס:
לא אכל. דגול נינהו שהזעלים לא
ידעו: אס נמלאו יפות כו'. אלמא גלי
דעמיה דניחא ליה. ה"ג גלי דעמיה
דניחא ליה זמנה שנתן לנו: לא אמרו
כלך אלא יפות. דהוה גלוי דעת
אלא לענין תרומה: עודהו הטל
עליהן. המעלה פירותיו לגג וירד
עליהן הטל: ושמת. בטל שירד
עליהן: הרי זה בני יוסן.
והכשרו לטומאה מעתה ועד עולם:
נגזו. עד שלא מנאן: אע"פ
שמת. עכשיו בטל שירד עליהן:
אין

תרומתו תרומה ואם לאו.
אקלעו ל'בוסתא דמרי בר איסק אייתי אריסיה תמרי ורימוני ושדא קמיהו
אמימר ורב אשי וזוטרא לא אכיל אדהכי אתא מרי בר איסק
אשכחיהו וא"ל לאריסיה אמאי לא אכיל אדהכי אתא מרי בר איסק
אמרו ליה אמימר ורב אשי למר זוטרא השתא אמאי לא אכיל מר
והתניא אם נמצאו יפות מוחן תרומתו תרומה אמר להו הכי אמר רבא
לא אמרו כלך אצל יפות אלא לענין תרומה בלבד משום דמצוה
הוא וניחא ליה אבל הכא משום כסיפותא הוא דאמר הכי תא שמע
עודהו הטל עליהן ושמוח הרי זה בכי יותן נגבו אף על פי ששמוח
אין

דפשיט ליה דנתיאשו א"כ מרישא גופיה מני לאוכוחי דמייירי צאין יכול להציל ולא היה נריך להציל אלא סממא לא
דאפילו סממא נמי מייירי: ה"ב גרסינן ה"ג מסכתא דלי לא שוייה שליח ולא גרסינן ותפסא: אמ' יש יפות מוחן תרומתו
תרומה. דמסתמא גם מתחילה היה דעמו כן וא"ת ונימא דהשתא ודאי ניחא ליה ציפות אכל מתחילה זעעה שתרס כ"י הוה ידע לא
הוה ניחא ליה דאין דרך לתרוס מן היפות כלאמרינן לעיל (דף ע"ה): גבי דבר שיש בו סימן דאפילו לרצא חייב להכריז דלע"ג דהשתא
מתיאש אין בכך כלום וי"ל דשאני הכא דכיון דחזוין ציה דניחא ליה השתא אמרינן נמי ניחא ליה מעיקרא משום מנא: וא"ל אין
תרומתו תרומה. וא"ת דכפרק אלמנה ניונית (במס' דף ע"ה): אמרינן דסתמיה דבעל הבית הוה אחד מחמשים ואס השליח
פיתס י' או הוסקי' תרומתו תרומה דמני א"ל כהכי אמדמין ה"ג נימא הכי וי"ל דהתם הוה כולה שיעור תרומה ויש שתרס כ"י ויש שתרס
כך לכך מני א"ל כיון שלא פירשתי לי כהכי אמדמין אכל מיפות אין רגילות לתרוס ולכך לא היה לו לתרוס בשום ענין מהס בלא רשותו:
מר זוטרא א"ל אב"ל. וא"ת ואמאי לא אכל האמר רבא פרק הגזול צמרא (דף ע"ה): אריסא דמנפשיה קא זבן ויש לומר דהתם שהציא
האריס מבית דמסתמא ממה שהגיע לחלקו מציא אכל הכא שהציא מן הפרדס היה חושש מר זוטרא שמה זעעה חלוקה לא יאמר
לבעל הפרדס טעול כנגד מה שנתתי להס ורב אשי לא היה חושש לזה ולכך אכל קודם שצא מרי בר איסק משום דאריס דמנפשיה קא
יהיב דאין לומר שהיה סומך שיתרנה מרי בר איסק שיעיד דהלכה ככאזי ואע"ג דהשתא ניחא ליה מעיקרא לא הוה ניחא ליה:

מה שנתן נתן. אמאי כר' דאמר צפרק הגזול [צמרא] [דף ע"ה]

מה שנתן נתן. אמאי כר' דאמר צפרק הגזול [צמרא] [דף ע"ה]
קד. סמס גנז וגזלן הוה יאוש זעלים:
שטף נהר קוריו עציז ואבניו. ה"ג אס נתיאשו הזעלים הרי
אלו שלו וי"ל דמייירי ציכול להציל בקל אס רודף זעעת

שטיפה דאי לאו הכי הוה כוונתו של
יס שאבד ממנו ומכל אדם ועל זה
לא היה אומר הא סמס לא אלא
אייירי ציכול להציל בקל זעעת שטיפה
ואפילו אין צהן דמייירי ולפי שיעכבן
עקולי ופשוירי ויקחס סס ואפי' יקדמו
אחרים ויקחו יחזירו לו לפי שיעכר
שהוא זעליו לפי שרדף מיד וס"ד
דמייירי דאס לא דרף מיד זעעת
שטיפה שלא יכול עוד כלל להציל
דמכוח כפיסא לפי שיקחוס אחרים
כשעכבוס עקולי ופשוירי ולא יחזירו
לפי שאין צהן סימן וס"ה אס נתיאשו
הזעלים דהיינו שהיו סס זעעת
שטיפה ולא רדפו ואפילו אומרים
שאין מתיאשים אין בכך כלום דודאי
הן מתיאשים בלזן הא סממא שלא
היו זעלים זעעת שטיפה ולא נתיאשו
עד שידעו הזעלים שזעטה נהר
ואו כבר אינו יכול להציל לפי שאין
בו סימן לא דכשמנאן צאיסורא אחא
לידיה שהזעלים לא ידעו עדיין
אלמא יאוש שלא מדעת לא הוה יאוש
ומשני ציכול להציל אפי' אחר שטיפה
כגון שיש צאציה סימן שהזעלים
אינן מתיאשין כשידעו שרפיך אי הכי
אימא ספיא ואס היו הזעלים מרדפין
כו' מצי אריא מרדפין אפילו היו
זעלים סס זעעת שטיפה ולא רדפו
נמי יחזיר ומשני ציכול להציל אחר
שטיפה ע"י הדמק דלע"פ שיש בו
סימן צטורס יכול להציל לפי שיתרחקו
הרצה שהנהר מוליכין צרחוק ולכך
אס היה זעעת שטיפה ואינו מרדף
ודאי מתיאש כיון שעמיה יכול להציל
בלא דוחק ואינו מנזיל אכל אין
הזעלים זעעת שטיפה יחזיר דכשידעו
הזעלים לא יתיאשו ויצילו על ידי
הדמק וא"ת מנלן הא סממא חייב
להחזיר דלמא נתיאשו אחא לאפוקי
שהיו סס ורדפו דחייב להחזיר וי"ל
דא"ל לא ליתני אס נתיאשו אלא
למני סממא שטף נהר קוריו עזי
ואבניו הרי אלו שלו דפשיטא דלא
מייירי צדדפו זעעת שטיפה דהא
קמני ספיא דאס היו הזעלים מרדפס
חייב ואין להקשות דמני דייק מסיפא
טעמא דמרדפין הא סממא הרי אלו
שלו דלעולם נימא דהוא הדין סממא
דיחזיר ולא נקט מרדפין אלא לאפוקי
שהיו הזעלים זעעת שטיפה ולא
רדפו וע"י ספיא דענין דמייירי צאין
יכול להציל אכל רש"י דגרס מפני
שנתיאשו הזעלים משמע לישנא

דא"ל לא ליתני אס נתיאשו אלא
למני סממא שטף נהר קוריו עזי
ואבניו הרי אלו שלו דפשיטא דלא
מייירי צדדפו זעעת שטיפה דהא
קמני ספיא דאס היו הזעלים מרדפס
חייב ואין להקשות דמני דייק מסיפא
טעמא דמרדפין הא סממא הרי אלו
שלו דלעולם נימא דהוא הדין סממא
דיחזיר ולא נקט מרדפין אלא לאפוקי
שהיו הזעלים זעעת שטיפה ולא
רדפו וע"י ספיא דענין דמייירי צאין
יכול להציל אכל רש"י דגרס מפני
שנתיאשו הזעלים משמע לישנא

דא"ל לא ליתני אס נתיאשו אלא
למני סממא שטף נהר קוריו עזי
ואבניו הרי אלו שלו דפשיטא דלא
מייירי צדדפו זעעת שטיפה דהא
קמני ספיא דאס היו הזעלים מרדפס
חייב ואין להקשות דמני דייק מסיפא
טעמא דמרדפין הא סממא הרי אלו
שלו דלעולם נימא דהוא הדין סממא
דיחזיר ולא נקט מרדפין אלא לאפוקי
שהיו הזעלים זעעת שטיפה ולא
רדפו וע"י ספיא דענין דמייירי צאין
יכול להציל אכל רש"י דגרס מפני
שנתיאשו הזעלים משמע לישנא

עין משפט
נר מצוה

מ"א א"מ פ"ו מהלכות
גולה ואציה ה"ל א'
טו"ח"מ ס"י נטו:
מ"ב ג' ד' מ"י פ"ד מהל'
תרומות ה"ל ג':
י"ה ה"מ ס' הלכה א':
י"ח ו' מ"י פ"ג מהל'
טומאת ארולין הלכה
ז':

רבינו הגנאל

הן ממשש בהן כל שעה
והללו אצ"פ שהן בצד
שדה קצורות דמכוחא
מילתא דמשדה זו הן
כבר נתיאש מהן כמו
המעוה. וכן תאנה הנוטה
לדרך התאנים שהן נפלות
ממנה מיר נמאסות לפיכך
מתיאש מהן ומותרין
משום גזל וטורחין מן
המעשר דאינו בשמר ותנן
כלל אמרו במעשרות
כל שהוא אוכל ונשמר
וגידוליו מן הארץ חייב
במעשרות. גב שנטל
מה ונתן לזה לא גב
הוא שגנב בסתר. אבל
האי גב דקמני גזלן
הוה שנטל בלוי ותר
גזוין גזלן קמני חד
גזלן וחד ליסטיס מוזין.
ת"ש שטף נהר קוריו
ונגזלן לתוך שדה חבירו
אם נתיאשו הבעלים הרי
אלו שלו מכלל דבסתמא
חייב להתזיר ואוקימנא
כשבעלין מרדפין אחריהן
ירכולין להציל על ידי
הדמק. ת"ש כיצד אמרו
התורס שלא מדעת
תרומתו תרומה וכו'
אוקימנא כגון שתרס וכו'
בעל הפרדות ומצאו שתרס
ואמר לו למח [לא] היתה
תרס מאלו היפות מוכחא
מילתא שנתרצה ואסיקנא
לא אמרו כלך אצל יפות
צרון בעלים אין במה
שעשה אלא לענין תרומה
בלבד משום דמצוה היא
וניחא ליה ביפה. אבל
בוולתי תרומה לא ואצ"פ
שאמר לו כלך אצל יפות
משום כסיפותא הוא דאמר
ליה הכי ואסרין משום
גזל. ת"ש עודהו הטל
עליהן ושמוח הרי הן בכי

אם חושש משום דול.
אס מקפיד בעל הבית על
מה שעשה ורומה לו שגלה.
אין תרומתו תרומה.
דשקא דח"י הכי קאמרי אס
מחל עור יפות מאלו הי"ת
גחלן [קדושין נב]. אם
נגמזא יפות מוחן
תרומתו תרומה. דגלי
דעמיה דניחא ליה לאמרינן
מנאן דשוא שלח מעיקרא
דמי [שבועין נא]. בין כך
ובין כך. מן יפות ימות כ"ן
שאי' יפות מוחן [מס'].
תרומה רבא אליבא
דאביי. נמקסו אביי
ובשבילו טעוה משנה זו
ממורגמת לפי דבריו [טובח'
ט"ז].